

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 65/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 8. februára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. N., N., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/201/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. N. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2011 doručená (doplnená 4. januára 2012) sťažnosť Ing. J. N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom

Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/201/2008.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že 21. augusta 2008 podal „... na Okresnom súde Bratislava II žalobu na vrátenie úhrady za právne zastúpenie a následné škody. Predmetné konanie sa na Okresnom súde Bratislava II vedie pod sp. zn. 9 C/201/2008...

Po doručení výzvy na zaplatenie súdneho poplatku a jej uhradení sťažovateľom, konajúci súd nevykonal jediný úkon v danej veci. Sťažovateľ preto dňa 11. 10. 2011 podal predsedovi Okresného súdu Bratislava II, sťažnosť na prieťahy v konaní...

Do dnešného dňa, t. j. 19. 12. 2011 sťažovateľovi nebola doručená ani odpoveď na podanú sťažnosť, a to napriek tomu, že podľa ustanovenia § 65 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch musí byť sťažnosť vybavená do 30 dní odo dňa jej doručenia orgánu príslušnému na jej vybavenie...

Sťažovateľ je presvedčený o tom, že konanie Okresného Bratislava II nesmeruje k odstráneniu jeho právnej neistoty, teda k právoplatnému skončeniu sporu, ale súd svojou nečinnosťou konanie nedôvodné predlžuje a oddaľuje tým poskytnutie právnej istoty rozhodnutej veci sťažovateľovi. Neprimeraná dĺžka konania pritom nie je odôvodnená právnou, resp. faktickou zložitou veci alebo správaním sťažovateľa.

Prieťahy spôsobené nečinnosťou Okresného súdu Bratislava II, trvajúce už 3 roky a 4 mesiace nie sú, vzhľadom na charakter sporu, ničím ospravedlniteľné.

Sťažovateľ považuje organizáciu práce Okresného súdu Bratislava II za nesprávnu, za takú, ktorá nevyužíva procesné či iné prostriedky, ktorých účelom je zabezpečenie rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov súdneho konania, a je toho názoru, že jeho konaním dochádza k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov...“.

3. Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby vydal nález tohto znenia:

„Právo sťažovateľa - na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov zakotvené v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a - právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zakotvené v čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru, bolo postupom Okresného súdu Bratislava II vo veci sp. zn. 9 C/201/2008 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje, aby Okresný súd Bratislava II konal vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 9 C/201/2008 bez prietahov.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Okresnému súdu Bratislava II pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 3 500,- Eur.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

7. Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

8. Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je

zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

9. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

10. Ústavný súd zo sťažnosti a z jej príloh zistil, že sťažovateľ 11. októbra 2011 doručil predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy (aj) v posudzovanom konaní. Podpredsedníčka okresného súdu 23. decembra 2011 v odpovedi sp. zn. Spr. 2138/2011 sťažovateľovi na podanú sťažnosť na prietahy v konaní okrem iného uviedla: „... Prešetrením obsahu súdneho spisu 9 C/201/2008 musím konštatovať, že vo veci boli zistené prietahy, za čo sa Vám touto cestou ospravedlňujem.

Zároveň Vám oznamujem, že obe veci boli zaradené do evidencie konaní, ktoré sú sledované predsedom súdu.“

11. Vzhľadom na to, že sťažnosť adresovanú ústavnému súdu sťažovateľ podal 21. decembra 2011 a predsedovi okresného súdu bola sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C/201/2008 doručená 11. októbra 2011, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľa iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, ak by predseda

okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priesťahom vo veci samej (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06).

12. Ústavný súd navyše poznamenáva, že zástupca porušovateľa doterajšie priesťahy v konaní uznal a aj prijal konkrétne opatrenia na odstránenie priesťahov v konaní tým, že „*veci boli zaradené do evidencie konaní, ktoré sú sledované predsedom súdu*“ (pozri bod 10). Postup sťažovateľa v okolnostiach daného prípadu nemožno podľa ústavného súdu považovať za splnenie požiadavky namietania priesťahov v konaní pred orgánom štátnej správy súdov. V nadväznosti na to ústavný súd dodáva, že „povinnosť vyčerpania dostupných a účinných prostriedkov ochrany základných práv a slobôd, porušenie ktorých sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, tiež vyžaduje, aby sťažovateľ konal v súlade s pravidlami, ktoré s uplatnením daného prostriedku súvisia. Nekonanie týmto spôsobom alebo chyba pri vyžadovanom postupe má za následok nesplnenie sťažovateľovej povinnosti vyčerpať dostupný prostriedok ochrany svojich práv.“ (III. ÚS 44/03).

13. Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným priesťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2012

